Съфинансирано от Европейския съюз

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ
за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027

Процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16FFPR003-2.005 „Техническа подкрепа за изпълнение на ИТИ инструмента“

МАРТ 2025 г.

Съфинансирано от Европейския съюз

СЪДЪРЖАНИЕ

1. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОГРАМАТА: 4
2. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИОРИТЕТА И СПЕЦИФИЧНАТА ЦЕЛ: 4
3. НОМЕР И НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА: 4
4. ИЗМЕРЕНИЯ ПО КОДОВЕ: 4
5. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ: 4
6. ЦЕЛИ НА ПРЕДОСТАВЯНАТА БФП ПО ПРОЦЕДУРАТА И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ: 5
7. ИНДИКАТОРИ: 7
8. ОБЩ РАЗМЕР НА БФП ПО ПРОЦЕДУРАТА: 8
9. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БФП ЗА КОНКРЕТНО ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: 8
10. ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАНЕ: 8
11. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ: 9
12. ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ: 9
13. ДЕЙНОСТИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ: 9
14. КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ: 11
15. ДОПУСТИМИ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ: 16
16. ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ: 16
17. ХОРИЗОНТАЛНИ ПРИНЦИПИ: 17
18. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ: 20
19. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ: 20
20. КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ: 21
21. НАЧИН НА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ: 22
22. СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП КАНДИДАТСТВАНЕ: 23
23. КРАЕН СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ: 24
24. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ: 24
25. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НАСОКИТЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: 26

СПИСЪК НА ОСНОВНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ:

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ГФО	Годишен финансов отчет
ЕС	Европейски съюз
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУСЕФСУ	Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление
ИСУН	Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление
ИТИ	Интегрирани териториални инвестиции
КБ	Конкретен бенефициент
КСС	Количествено-стойностна сметка
КИТИ	Концепции за интегрирани териториални инвестиции
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ПМС/РМС	Постановление/Решение на Министерски съвет
ПП	Проектно предложение
ПУП	Подробен устройствен план
РУО на ПРР	Ръководител на Управляващия орган на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.
СМР	Строително-монтажни работи
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ИТСР	Интегрирана териториална стратегия за развитие

Съфинансирано от Европейския съюз

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

1. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОГРАМАТА:

Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. (ПРР)

2. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИОРИТЕТА И СПЕЦИФИЧНАТА ЦЕЛ:

Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ на ПРР

3. НОМЕР И НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА:

BG16FFPR003-2.005 „Техническа подкрепа за изпълнение на ИТИ инструмента“

4. ИЗМЕРЕНИЯ ПО КОДОВЕ:

001 - Безвъзмездни средства
003 - Неутралност по отношение на пола
019 - Функционални градски райони (Друг вид териториален инструмент)
Област на интервенция :
170 - Подобряване на капацитета на програмните органи и органите, свързани с усвояването на фондове

В раздел *„Финансова информация“* на формуляра за кандидатстване автоматично е зададен код на интервенция – 170, по който изпълнението на проектното предложение предвижда принос.

Съответно, в раздел *„Бюджет“* на формуляра за кандидатстване за всеки разход (всяко бюджетно перо) се избира кода, към който се съотнася разходът, в случая – код 170.

5. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ:

На територията на 40 градски общини в България, допустими кандидати по Приоритет 2 на ПРР: *Айтос, Асеновград, Ботевград, Велинград, Враца, Габрово, Горна Оряховица, Гоце Делчев, Димитровград, Добрич, Дупница, Казанлък, Карлово, Карнобат, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Лом, Монтана, Нова Загора, Пазарджик, Панагюрище, Перник, Петрич, Пещера, Разград, Самоков, Сандански, Свиленград, Свищов, Севлиево, Силистра, Сливен, Смолян, Троян, Търговище, Харманли, Хасково, Шумен, Ямбол*.

6. ЦЕЛИ НА ПРЕДОСТАВЯНАТА БФП ПО ПРОЦЕДУРАТА И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

В резултат на задълбочен анализ е идентифицирана необходимост и потенциална възможност за подпомагане на конкретните бенефициенти с настоящата процедура за техническа подкрепа за изпълнение на ИТИ инструмента. Насочването на средствата по ПРР 2021-2027 към Цел на политиката 5 „Европа по-близо до гражданите“ осигурява по-голяма гъвкавост и свобода при подбора на приоритетни инвестиции за общинските власти, които ще имат ключова роля при определяне на приоритетните интервенции предвид отговорностите и функциите, които изпълняват по отношение на инфраструктурата, предмет на интервенции по Програмата.
Целта на настоящата процедура е да се подкрепи разработване на качествени КИТИ, които предвиждат конкретни проекти за последващо финансиране по ПРР и останалите програми, включени в подхода ИТИ (за което всеки УО на съответната програма впоследствие ще обяви процедура за кандидатстване на Фаза 2). В контекста на ЕДИННИТЕ УКАЗАНИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ С КОНЦЕПЦИИ ЗА ИТИ, е необходим детайлен преглед на включените в ПИРО на общините и приложенията към него проекти, за осигуряване на необходимото съответствие с критериите и методиката за подбор и приоритизация на КИТИ, определени за територията на всеки от 6-те района за планиране в страната. Във връзка с изискванията от ЕДИННИТЕ УКАЗАНИЯ, също така е необходимо и постигане на съответствие/ ясна демаркация на идентифицираните като подходящи за финансиране чрез инструмента ИТИ проекти със съответните одобрени от ЕК национални програмни и стратегически документи за периода 2021-2027г., според тяхната приложимост към бъдещите проектни интервенции, в т.ч.: Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ); Програма за развитие на човешките ресурси 2021-2027г. (ПРЧР); Програма „Конкурентоспособност и иновации впредприятията“ (ПКИП); Програма „Образование“ 2021-2027 г. (ПО); Програма „Околна среда“ 2021- 2027 г. (ПОС); Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ); Програмите за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ за периода 2021-2027г. и Програмата за международно сътрудничество ИНТЕРРЕГ VI-Б Дунавски регион 2021-2027.
Също така е необходим преглед на възможностите за включване на допълнителни проекти/проектни идеи на заинтересовани страни на територията на общините и съседни селски общини и населени места, за които са идентифицирани възможности да бъдат финансирани с ресурс от одобрените програми и същевременно са релевантни на включените в ПИРО мерки и дейности при спазване на принципа „отдолу-нагоре“, и чрез прилагане на интегрирания подход за постигане на синергичен ефект от изпълнението на планираните инвестиции. Допустими бенефициенти на проектите, включени във втората покана за КИТИ, са 40-те градски общини, допустими кандидати по Приоритет 2 на ПРР: Айтос, Асеновград, Ботевград, Велинград, Враца, Габрово, Горна Оряховица, Гоце Делчев, Димитровград, Добрич, Дупница, Казанлък, Карлово, Карнобат, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Лом, Монтана, Нова Загора, Пазарджик, Панагюрище, Перник, Петрич, Пещера, Разград, Самоков, Сандански, Свиленград, Свищов, Севлиево, Силистра, Сливен, Смолян, Троян, Търговище, Харманли, Хасково, Шумен, Ямбол. Предвид това, както и с оглед на ограничения и специфичен обхват на дейностите по ПРР, които ще бъдат допустими за финансиране, по

втората покана за КИТИ, Управляващият орган на ПРР счита, че е от изключителна важност 40-те общини да получат техническа подкрепа по настоящата процедура с оглед осигуряването на интерес към конкретните допустими мерки, както и въвличането на различни партньори в процеса на подготовка на КИТИ и подготовка и изпълнение на проектни предложения по Приоритет 2.
Не на последно място, с оглед необходимостта от специфична експертиза, чрез настоящата процедура гореописаните действия могат да бъдат осигурени и чрез външна консултантска подкрепа, като услугите следва да се възлагат по реда на ЗОП и да се изпълняват при съблюдаване допълняемостта и спазване на демаркацията на инвестициите, включени за финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост и останалите европейски и национални инструменти, в т.ч. инструментите на Кохезионната и Общата селскостопанска политика по отношение на планираните интервенции, вкл. по линия на подхода ИТИ.

Операцията се разграничава от и допълва мерките, планирани за изпълнение на дейностите за Техническа помощ по чл. 37 от Регламент 2021/1060 (Приоритет 3 на ПРР 2021-2027), конкретно във връзка с повишаване на достъпа до специфични нишови знания (външна експертиза) и специализирани информационни ресурси (участие в платформи и др.), чрез създаване и поддържане на пул от експерти в различни области по процедура BG16FFPR003-3.001 - „Подкрепа за ефективно прилагане на интегрирания териториален подход и на политиките от секторите на интервенция на ПРР“, по която ГД СППРР е конкретен бенефициент, както и от мерките, планирани по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Активно ангажиране на общините при изпълнението на споразумението за партньорство“ по Приоритет за техническа помощ: „Хоризонтална техническа помощ“ по Програма „Техническа помощ“ 2021-2027г., с конкретен бенефициент НСОРБ.
Демаркацията ще се осигури на проектен принцип и в координация с НСОРБ – мерки/дейности, подкрепени по процедура „Активно ангажиране на общините при изпълнението на споразумението за партньорство“ по Програма „Техническа помощ“ няма да могат да получат финансиране по Програма „Развитие на регионите“.

6.1. Обща цел на процедурата:

Целта на настоящата процедура е да се осигури подготовката на концепции за интегрирани териториални инвестиции и проектни предложения по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини – 2“.
Настоящата процедура е процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП), съгл. чл. 25, ал. 1, т. 2 и чл. 43, ал. 2, т. 1 от ЗУСЕФСУ.

6.2. Очаквани резултати:

Изпълнението на предвидените дейности ще доведе до успешното разработване на КИТИ с включени интегрирани проектни идеи, които ще допринесат за създаването на жизнени, икономически силни и устойчиви региони като отговор на неблагоприятните демографски тенденции и задълбочаване на между- и вътрешнорегионалните различия, в т. ч. справяне с

негативните демографски тенденции и намаляване на регионалните различия по отношение на населението; увеличаване на икономическия растеж на българските региони; насърчаване на балансирано териториално развитие чрез полицентрична мрежа от градове, подкрепена от подхода ИТИ.

От изпълнението на дейностите по процедурата се очаква да се постигнат следните конкретни резултати:

- изготвени доклади от проучвания, анализи и оценки на възможностите за трансфер на знания и обмен на добри практики за целите на придобиване на ноу-хау с оглед повишаване капацитета на конкретните общини-бенефициенти, в контекста на управление и изпълнение на инструмента ИТИ за програмен период 2021-2027 г.;

- изготвени доклади от проведени проучвания и анализи за съответствие на проектни идеи на конкретната община, планирани за включване като дейности в Концепция за ИТИ;

- направени оценки за приноса на проектни идеи на конкретната община, планирани за включване като дейности в Концепция за ИТИ, към приоритетите и специфичните цели за развитието на съответния район за планиране;

- направени оценки за потенциала на проектни идеи на конкретната община за включване в комбинирана Концепция за ИТИ;

- изготвени доклади от проучвания на възможностите за групиране на проектни идеи на заинтересованите страни в интегрирани проекти, приоритетни за развитието на целевата територия;

- изготвени доклади от проведени консултации по подпомагане при съставянето на списък с проектните идеи и мерките, които да бъдат включени в обхвата на Концепция за ИТИ.

7. ИНДИКАТОРИ:

Изпълнението на предвидените дейности по процедурата ще се отчита чрез следния индикатор, който е индивидуален за процедурата:

Документи, изготвени в резултат от предоставената подкрепа (доклади от проучвания, анализи, оценки и др.), с цел успешното разработване на концепции за интегрирани териториални инвестиции и/или проектни предложения – брой.

Индикаторът по процедурата е предварително зададен в ИСУН. **Кандидатът следва да присъедини индикаторът, който ще бъдат постигнат след реализацията на проектното предложение,** като го избере в раздел „Индикатори“ от Формуляра за кандидатстване (ФК) и въведе целева му стойност.

8. ОБЩ РАЗМЕР НА БФП ПО ПРОЦЕДУРАТА:

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура е 2 500 000,00 лв. (1 278 229,70 евро) европейско и национално съфинансиране, от които:

Размер на съфинансиране от Европейски фонд за регионално развитие	70% при проектни предложения в региони в преход и 85% при проектни предложения в по-слабо развити региони
Размер на национален принос	30% при проектни предложения в региони в преход и 15% при проектни предложения в по-слабо развити региони

!!!БФП не се предоставя за финансиране на разходи, които вече са финансирани със средства от ЕФСУ или чрез други инструменти на Европейския съюз в съответствие с чл. 63, параграф 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика[1], както и с други публични средства, различни от тези на кандидата. Във връзка с това условие, при подаване на проектно предложение, кандидатът следва да попълни в ИСУН Е-Декларация, че предвидените дейности не са финансирани от друг проект/програма/бюджетна линия или друга финансова схема с източник националния бюджет, бюджета на ЕС или друга донорска програма - Декларация за съответствие с изискванията на процедурата (ПРИЛОЖЕНИЕ №1).

9. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БФП ЗА КОНКРЕТНО ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проектно предложение: **Неприложимо**
Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проектно предложение**: е до 62 500,00 лв**.

10. ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАНЕ:

Неприложимо.

Не се изисква съфинансиране от страна на бенефициента.

[1] Регламент (ЕС) 2021/1060

11. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ:

Конкретни бенефициенти по процедурата са 40 градски общини в България, допустими кандидати по Приоритет 2 на ПРР: Айтос, Асеновград, Ботевград, Велинград, Враца, Габрово, Горна Оряховица, Гоце Делчев, Димитровград, Добрич, Дупница, Казанлък, Карлово, Карнобат, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Лом, Монтана, Нова Загора, Пазарджик, Панагюрище, Перник, Петрич, Пещера, Разград, Самоков, Сандански, Свиленград, Свищов, Севлиево, Силистра, Сливен, Смолян, Троян, Търговище, Харманли, Хасково, Шумен, Ямбол.

ВАЖНО!!!

Един кандидат може да подаде само едно проектно предложение по настоящата процедура.

12. ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ:

По настоящата процедура за предоставяне на БФП не е допустимо участието на партньори.

13. ДЕЙНОСТИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ:

13.1. Дейностите, допустими за финансиране по настоящата процедура, са:

Осигуряване на подкрепа за подготовката на Концепции за интегрирани териториални инвестиции (втори прием) и проектни предложения за кандидатстване по Приоритет 2 на ПРР 2021-2027 за финансиране на следните групи мерки и видове дейности:
- Енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради
- Образователна инфраструктура
- Здравна и социална инфраструктура
- Жилищно настаняване

В рамките на подкрепата е възможно да бъдат предвидени следните действия: консултации относно актуалните възможности за финансиране на интегрирани концепции на ИТИ на общините, приоритетни за развитието и разгръщането на потенциала на територията им (и на територията на съседни селски общини и населени места), в съответствие с ЕДИННИТЕ УКАЗАНИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ С КОНЦЕПЦИИ ЗА ИТИ по Приоритет 2 и СПЕЦИФИЧНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ПРАВИЛА ПО ПРОГРАМИТЕ, прилагащи инструмента ИТИ, включително:

- Проучване, анализ и оценка на възможностите за трансфер на знания и обмен на добри практики за целите на придобиване на ноу-хау с оглед повишаване капацитета на конкретните общини-бенефициенти в контекста на управление и изпълнение на инструменти за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) за програмен период 2021-2027 г., включително на принципа peer to peer с други общини за подготовката и изпълнението на инвестиции в рамките на Концепция за ИТИ, конституиране на

партньорства и прилагане на придобитите теоретико-практически знания при подготовката и изпълнението на интегрирани проекти по Приоритет 2 на ПРР;

- Проучване и анализ за съответствие на проектни идеи на конкретната община, планирани за включване като дейности в концепции на ИТИ/проектни предложения, със:
  - приети национални, регионални, областни и други документи за стратегическо планиране на териториалното пространствено развитие за периода 2021-2027 год., и/или
  - одобрените програми за програмен период 2021-2027 год., прилагащи инструмента ИТИ, приложими конкретно за втория прием, вкл. секторното картиране и/или
  - „Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация“ (при адресиране на Уязвими групи);
- Оценка на приноса на проектни идеи на конкретна община, планирани за включване като дейности в концепции за ИТИ/проектни предложения, към приоритетите и специфичните цели за развитието на съответния район за планиране;
- Оценка на потенциала на проектни идеи на конкретна община за включване в концепции за ИТИ/проектни предложения, вкл. интегритета им с други проектни идеи в Концепцията и очаквания синергичен ефект;
- Проучване на възможностите за групиране на проектни идеи на заинтересованите страни в интегрирани проекти, приоритетни за развитието на целевата територия;
- Подпомагане при съставянето на списък с проектни идеи и мерките, които да бъдат включени в обхвата на Концепция за ИТИ, както и при подготовката на проектни предложения по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини – 2“.

ВАЖНО!!! В отделна дейност се описват дейностите за организация и управление и за мерки за видимост, прозрачност и комуникация (непреките разходи за проектното предложение).

13.2. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВСИЧКИ ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ВСИЧКИ ДЕЙНОСТИ, ОПИСАНИ В Т.13.1.

Всички проектни предложения, подадени по настоящата процедура, задължително трябва да отговарят на следните изисквания:

- Предвидените дейностите в проектното предложение трябва да съответстват на допустимите дейности по настоящата процедура;
- Всеки проект следва да предвижда мерки съгласно правилата в **Единен наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за видимост, прозрачност и комуникация *(Приложение 1)* към Национална комуникационна стратегия 2021 - 2027 г.,** налични на електронен адрес: https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/eip/docs/2024-06/1.%20NCS%20Appendix%201_Beneficiary%27s%20Handbook%20final.pdf

При изпълнение на дейностите за видимост, прозрачност и комуникация конкретният бенефициент следва да съобразява мерките за видимост, прозрачност и комуникация и със

задълженията, посочени в чл. 47 и чл.50 на Регламент (ЕС) 1060/2021, и конкретно за настоящата процедура:

- да публикува на уебсайта си, и на сайтове в социални медии, кратко описание на проекта, пропорционално на равнището на подкрепата, неговите цели и резултати, като откроява финансовата подкрепа от Съюза;
- да включва по видим начин текст, подчертаващ подкрепата от Съюза, в документите и комуникационните материали, свързани с изпълнението на проекта и предназначени за обществеността или за участниците.

Всеки кандидат трябва да опише в проектното си предложение в секция „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от формуляра за кандидатстване съответните приложими дейности за видимост, прозрачност и комуникация, които да популяризират приноса на ЕС и на програмата.

!!!Важно: Когато бенефициентът не изпълнява задълженията си по член 47 или параграфи 1 и 2 от член 50 от Регламент 1060/2021 и не са предприети корективни действия, Управляващият орган прилага мерки, отчитайки принципа на пропорционалност, като анулира до 3% от помощта за съответната дейност. В случай на по-нататъшно неизпълнение на тези задължения от страна на бенефициента, УО може да прекрати договора, като поиска възстановяване на вече отпуснатите безвъзмездни средства.

14. КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ:

14.1. Условия за допустимост на разходите.

<u>Период на допустимост на разходите</u>: от 29.11.2024 г.[2] до по-ранната от следните дати – 31.12.2029 г. или крайната дата за изпълнение на проекта, съгласно сключения административен договор за БФП.

<u>Допустимите разходи не трябва да противоречат на:</u>

1. Правилата, описани в Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика[3];
2. Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление;

[2] Началната дата на допустимост на разходите е определена в съответствие с датата на публикуване на Индикативната годишна работна програма по ПРР за 2025 г., в която е включена настоящата процедура.

[3] Регламент (ЕС) 2021/1060

3. Постановление № 86 от 1 юни 2023 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021 - 2027 г.[4], в сила от 06.06.2023 г.;
4. Всички други законови и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Насоки за кандидатстване.

Разходите се считат за допустими, ако са налице едновременно следните условия:

1. Разходите са за дейности, съответстващи на предвидените в одобрения проект и се извършват от допустими кандидати съгласно ПРР 2021-2027;
2. Разходите попадат във включени в настоящите Насоки за кандидатстване и в одобрения проект категории разходи;
3. Разходите не надхвърлят праговете за съответната категория в настоящите Насоки за кандидатстване и в одобрения проект;
4. Разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги, строителни и монтажни работи и положен труд;
5. Разходите са извършени законосъобразно, съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;
6. Разходите са отразени в счетоводната документация на кандидата, чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
7. За направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на Приложение XIII от Регламент (ЕС) 2021/1060 и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 82 от Регламент (ЕС) 2021/1060;
8. Разходите са платени в срока за допустимост на разходите. В случаите на предоставяне на БФП под формите, описани в член 53, параграф 1, букви б), в) и е) на Регламент (ЕС) 2021/1060 разходите са допустими, ако действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост.
9. Разходите не са финансирани със средства от ЕФСУ или чрез други фондове и инструменти на ЕС в съответствие с чл. 63, параграф 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060, както и с други публични средства, различни от тези на кандидата (чл. 4, ал. 4 от ЗУСЕФСУ);
10. Разходите са необходими за изпълнението на проекта и са извършени в съответствие с принципа на доброто финансово управление в съответствие с чл. 33 на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза;
11. Разходите не са за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от кандидата, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ.
12. Разходите допринасят за изпълнение на условията и резултатите/индикаторите по проектните предложения.

[4] Постановление № 86 от 1 юни 2023 г.

14.2. Допустими разходи.

Допустими разходи по настоящата процедура, съгласно разпоредбите на ЗУСЕФСУ и съгласно ПМС № 86/01.06.2023 г., свързани с изпълнението на дейностите по проектните предложения, са:

14.2.1. Преки допустими разходи (форма на предоставяне на БФП – възстановяване на действително направени и платени допустими разходи):

Разходи, свързани с изпълнението на посочените в т. 13 дейности, допустими за финансиране, в следните категории:

- Разходи за услуги, свързани с осигуряване на консултантска подкрепа на общините за разработване на КИТИ и проектни предложения по Приоритет 2;
- Други разходи, в съответствие с допустимите дейности и разпоредбите на Регламент (ЕС) *2021/1060.*

БФП за горепосочените преки разходи се предоставя на кандидата под формата на **чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ – възстановяване на действително направени и платени допустими разходи**. **Преките разходи включват в себе си разхода за ДДС, когато същият е невъзстановим**, съгласно Указание на министъра на финансите за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВОМР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.

14.2.2. Непреки разходи (форма на предоставяне на БФП – единна ставка в размер на 7% от допустимите преки разходи, финансирани с БФП):

- Разходи за организация и управление на проектното предложение (разходи за възнаграждения, вкл. здравни и осигурителни вноски за сметка на работодателя);
- разходи за изпълнение на мерки за видимост, прозрачност и комуникация.

БФП за непреките разходи (разходи за организация и управление и за видимост, прозрачност и комуникация) се предоставя на бенефициента под формата на чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ – финансиране с единна ставка, определена чрез прилагане на процент към една или няколко определени категории разходи.

По настоящата процедура се прилага единна ставка по реда на чл. 54, буква а) във връзка с чл. 53 параграф 1, буква г) на Регламент (ЕС) 2021/1060 – точно 7% от преките допустими разходи по проектното предложение, финансирани с БФП.

Дейностите за организация и управление и за видимост, прозрачност и комуникация могат да се възлагат изцяло по реда на ЗОП или само част от тях да бъдат възложени по реда на ЗОП, а останалата част да се изпълняват от бенефициентите, включени в ПП, при спазване на приложимото национално законодателство.

ВАЖНО!!!

Преките разходи, за които е приложимо, следва да са реални на пазара или да са съпоставими с нормативно признати размери, като за тях се представя информация за направените пазарни проучвания и/или проведените пазарни консултации и/или получени реални оферти с еквивалентна доказателствена стойност. В тази връзка, и с оглед определяне на реалистичността на всички предвидени разходи, кандидатът следва да приложи към формуляра за кандидатстване в ИСУН **финансова обосновка** (Приложение №2) относно остойностяването на дейностите, включени в проектното предложение. В обосновката се посочва въз основа на какви документи, други анализи или проучвания са остойностени дейностите и/или какви данни/ показатели/ оферти/ извлечение от каталог на доставчици, информация за вече сключени и изпълнени договори със сходни параметри и предмет, пазарни консултации по смисъла на ЗОП, пазарни проучвания и/или проучване в интернет, досегашен опит, калкулативен метод и др. са ползвани при остойностяването и др. При позоваване на вече сключени договори с избран/и изпълнители на дейности, предмет на проектното предложение, с което се кандидатства, то към финансовата обосновка се прилага копие/я на тези договори или, ако са публично достъпни, се посочва активен линк към тях, като бенефициентът представя във финансовата обосновка по какъв начин е определена прогнозна стойност на поръчката. При позоваване на оферти се прилагат самите оферти. В случаите, в които остойностяването е извършено единствено на базата на оферти, се представят минимум две такива. Възможно е доказване на стойности по дейности чрез извадка на подобни услуги от страницата на АОП, като се посочват аналогичните характеристики между проведената поръчка със сключен договор и дейностите, предвидени в проектното предложение. В случаите, в които остойностяването е извършено на базата на оферти, проучвания или извадки от АОП, се представят минимум две от независими източници, като е възможно да се посочи и процент на допълнителни разходи (например % инфлация), като изрично следва да се обоснове приетия процент и необходимостта от прилагането му.

Всяка финансова обосновка следва да съдържа в поле „Забележка“ описателна част за принципите, които са използвани при определяне на стойността на отделния разход: защо и как е определена стойността на разхода при получени две оферти, коя сума е приета – средноаритметична или по-ниската стойност на услугата, какви обстоятелства са отчетени или следва да се отчитат при остойностяване на всеки конкретен разход, друго по преценка на кандидата.

Образец на финансова обосновка се съдържа в Приложение №2 към Условията за кандидатстване.

14.2.3. Специфични допустими разходи:

Данъкът върху добавената стойност (ДДС) е допустим разход, когато ДДС не подлежи на възстановяване, съгласно националното законодателство в областта на ДДС.

Всички разходи в раздел „Бюджет“, раздел„ План за изпълнение/Дейности по проекта“ (поле „Стойност“) и раздел „План за външно възлагане“ (поле „Прогнозна стойност“) на Формуляра за кандидатстване следва да се посочват с ДДС.

14.3. Недопустими разходи за финансиране с БФП са:

- разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;
- комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута;
- възстановим данък върху добавената стойност съгласно националното законодателство в областта на ДДС;
- закупуване на дълготрайни материални активи;
- закупуване на дълготрайни нематериални активи, в това число софтуерни продукти, платформи и други подобни;
- разходи за строително ремонтни дейности;
- разходи за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция;
- лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездна финансова помощ, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- субсидиране на лихва по одобрени схеми за държавни помощи и разноските за финансови транзакции;
- разходи за дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него;
- разходи за консултантски услуги, свързани с попълването на документите за кандидатстване и с изготвянето на документация за възлагане на обществени поръчки за целите на подготовка на проектни предложения по настоящата процедура[5];
- разходи, които не са свързани с допустими дейности по настоящата процедура.

В допълнение от гореизброените условия за недопустими ще се считат всички разходи, които са в противоречие с правилата на Европейските фондове за споделено управление (Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд, Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на

[5] Разходи за консултантски услуги за изпълнение на дейностите, описани в т. 13 „Дейности, допустими за финансиране“, са допустими за финансиране.

Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление и съответната поднормативна уредба, уреждаща национални правила за допустимост на разходите за средствата от ЕФСУ, приложимите Регламенти във връзка с прилагането на режима на държани/минимални помощи

Размерът на безвъзмездната финансова помощ е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи. Извършените от конкретния кандидата недопустими разходи не подлежат на верификация.

15. ДОПУСТИМИ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ:

- Общински власти на всички 40 градски общини в съответствие с териториалния обхват на допустимите дейности;
- Представителите на гражданското общество (неправителствени организации, организации на работодатели и на синдикати, фондации);
- Представители на бизнеса (предприятия);
- Сдруженията на собствениците на сгради в режим на етажна собственост.

В раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Описание на целевите групи“ на Формуляра за кандидатстване кандидатът предоставя информация относно идентифицираните целеви групи и начина, по който ще бъдат обхванати от дейностите по проекта. Нуждите на целевите групи и съответствието им с дейностите, включени в проектното предложение следва да са ясно идентифицирани.

16. ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ:

Неприложимо.

С безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат финансирани дейности с нестопански характер, тъй като са насочени към **укрепване на капацитета на общини с цел успешно изпълнение на концепции за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ), подкрепяни от Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 (ПРР)**. Конкретните бенефициенти по настоящата процедурата са общини – бенефициенти по **Приоритет 2.** „Интегрирано териториално развитие на регионите“ на ПРР, и по-специално **структури, отговорни за подготовка и изпълнение на концепциите за ИТИ/ проектите по ПРР 2021 – 2027**, които не осъществяват стопанска дейност при подготовката, управлението и изпълнението на проектите по програмата и съответно не попадат в обхвата на понятието „предприятие“ по смисъла и за целите на чл. 107 от ДФЕС. Общинските администрации – в качеството си на бенефициенти по ПРР, изпълняват публични функции, възложени им по силата на нормативни актове, свързани **с регионалното и пространственото развитие, произтичащи от Закона за регионално развитие** от гл. т. **прилагане на интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за**

планиране от ниво 2 – (ИТСР) в Република България и прилагане на плановете за интегрирано развитие на ниво община. Следва да се има предвид, че проектите, които ще се изпълняват по ПРР следва да са за интегрирано градско и регионално развитие, с фокус върху 40 общини в шестте региона на ниво 2. **Основните инвестиции по Приоритет 2 на ПРР следва да бъдат предвидени в Интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 за периода 2021- 2027 г.** Финансирането по настоящата процедура не попада в обхвата на правилата по държавните помощи, когато е за неикономически дейности, тъй като представлява трансфер на ресурс от един публичен орган към друг - **с цел повишаване на капацитета за изпълнение на публични функции**, свързани с **прилагането на инструменти за интегрирано градско и териториално развитие по линия на ПРР**.

В допълнение, дейностите, свързани с подкрепа и развитието на административния капацитет на общините, са ключови за успешно изпълнение на ПРР.

Следва да се отбележи факта, че икономическите дейности в рамките на настоящата процедура ще са обект на възлагане съобразно условията на т. 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл.107, пар.1 от ДФЕС (Известието на Комисията), т.е. при спазване на правилата в областта на обществените поръчки. В този смисъл, по отношение на дейностите, предвидени за изпълнение в раздел 13.1 от настоящите насоки за кандидатстване, **общините прилагат Закона за обществени поръчки (ЗОП), което гарантира, че са проведени състезателни, прозрачни, недискриминационни и безусловни процедури за възлагане.**

В тази връзка бенефициентите по настоящата процедура са задължени да възлагат на външен изпълнител на пазарен принцип, чрез прозрачни, публични и недискриминационни процедури дейностите, предвидени за изпълнение в раздел 13.1 от настоящите насоки за кандидатстване, предвидени в проекта, за което УО ще извършва контрол на етапа на изпълнение на проектните предложения по процедурата.

17. ХОРИЗОНТАЛНИ ПРИНЦИПИ:

При изпълнение на проектното предложение, кандидатът се задължава да спазва чл. 9 от Регламент 2021/1060 относно следните хоризонтални принципи, приложими към спецификите на настоящата процедура:

- равенство между мъжете и жените, равни възможности и недискриминация, включително достъпност за хора с увреждания;
- заложени в Хартата на основните права на Европейския съюз[6];
- заложени в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания[7];
- за ненанасяне на значителни вреди („do no significant harm”/DNSH principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852[8].

За поемане на ангажимент за спазването на посочените принципи, на етапа на кандидатстване кандидатът попълва Е-Декларация към Формуляра за кандидатстване в ИСУН (ПРИЛОЖЕНИЕ №1). Прилагането на заложените в проектното предложение принципи ще се проследява и на етап изпълнение.

[6] Харта на основните права на Европейския съюз
[7] Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания
[8] Регламент (ЕС) 2020/852

17.1. Равни възможности и недопускане на дискриминация, равенство между половете

При реализиране на процедурата ще се съблюдават принципите на равенство между половете и равните възможности и недопускане на дискриминация, в съответствие със заложените принципи в Хартата на основните права на Европейския съюз. Ще се съблюдава стриктно за равнопоставеността, както между мъжете и жените, и участие на хора в неравностойно положение, така и между представителите на различните малцинствени групи. Ще се осъществява превенция и навременно отстраняване на всички предпоставки, водещи до неравнопоставеност. В този контекст, в процеса на избора на изпълнители от страна на бенефициентите ще се прилага българското законодателство, като всички икономически оператори, които отговарят на поставените условия, ще могат да се включат независимо от пол и етническа принадлежност. Процедурата, както и документите за нейната реализация (насоки, условия, указания, инструкции и др.) не съдържат ограничителни условия по отношение участие на жените в процеса на изпълнение.

17.2. Принцип за ненанасяне на значителни вреди („do no significant harm”/DNSH principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Регламента за таксономията).

Дейностите по ЕФРР са в съответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди (Do Not Significant Harm principle). **Видовете действия са оценени като съвместими с принципа на DNSH**, съгласно техническите насоки за DNSH по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Всички мерки, включени в настоящата процедура, допринасят за екологичния преход, като отчитат шестте екологични цели, заложени в чл. 9 от Регламента за таксономията:

1) смекчаване на изменението на климата;

2) адаптиране към изменението на климата;

3) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;

4) преход към кръгова икономика;

5) предотвратяване и контрол на замърсяването;

6) защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите.

Принципът за „ненанасяне на значителни вреди“ трябва да се тълкува по смисъла на чл. 17 от Регламента за таксономията, в който се определя какво представлява „значителна вреда“ за шестте екологични цели, обхванати в него. В тази връзка, като се отчита целият жизнен цикъл на продуктите и услугите, предоставяни посредством дадена икономическа дейност, се приема, че дейността нанася значителни вреди за някой от шестте екологични цели, и съответно НЕ е налице спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, ако при:

1) смекчаването на изменението на климата, тази дейност води до значителни емисии на парникови газове;

2) адаптирането към изменението на климата, тази дейност води до увеличаване на неблагоприятното въздействие на настоящия климат и на очаквания бъдещ климат върху самата дейност, или върху населението, природата или активите;

3) устойчивото използване и опазването на водните и морските ресурси, тази дейност влошава:

- доброто състояние или добрия екологичен потенциал на водните обекти, включително на повърхностните и подземните води; или

- доброто екологично състояние на морските води;

4) кръговата икономика, включително предотвратяването на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране:

- тази дейност води до значителна неефективност при използването на материали или при прякото или непряко използване на природни ресурси като невъзобновяеми източници на енергия, суровини, вода и земя, на един или повече етапи от жизнения цикъл на продуктите, включително по отношение на трайността и на възможностите за поправка, осъвременяването, повторната употреба или рециклирането на продуктите;

- тази дейност води до значително увеличаване на образуването, изгарянето или обезвреждането на отпадъци, с изключение на изгарянето на нерециклируеми опасни отпадъци; или

- дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини значителни и дългосрочни вреди на околната среда;

5) предотвратяването и контрола на замърсяването, тази дейност води до значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водата или почвата в сравнение с положението преди започването на дейността; или

6) защитата и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемите, тази дейност:

- влошава в значителна степен доброто състояние и устойчивостта на екосистемите; или

- влошава природозащитния статус на местообитанията и видовете, включително тези от интерес за Съюза – извършено обследване за недопускане на нарушения по чл. 17 от Директивата за местообитанията, във връзка с чл. 2 от Директивата за птиците.

С оглед съответствие на настоящата процедура с Известието на Комисията – „Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост (2021/C58/01)“[9], и с цел гарантиране в максимална степен на спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, за целите на настоящата процедура няма да се подкрепят:

- дейности и активи, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата;

- дейности и активи по схемата на ЕС за търговия с емисии;

- дейности и активи, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране;

[9] Известие на Комисията Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост 2021/C 58/01

- дейности и активи, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда.

Съблюдаването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ ще се проследява и на етап изпълнение на проекта, като за удостоверяване на съответствието на дейностите с посочения принцип, в процеса на изпълнение и/или в края на проекта бенефициентите ще подлежат на контрол, който да удостовери съответствието на подкрепените дейности с принципа DNSH и посочените екологични цели. УО на ПРР има право да извърши проверка във всеки един етап от кандидатстването до изпълнение на проекта и да даде указания и/или препоръки с цел постигане на съответствие с принципа DNSH, които са задължителни за кандидата/бенефициента.

18. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ:

Планираната продължителност на всяко проектно предложение, включително дейностите, предвидени в него, **не може да надвишава 12 месеца.**
Кандидатите по настоящата процедура следва да предвидят в продължителността на проектните предложения процедури като провеждане на обществени поръчки за съответните услуги, отчетност, окончателно разплащане към изпълнителите и др.

19. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

Оценката на проектните предложения се извършва чрез попълване на оценителен лист в ИСУН 2020, който включва всички критерии за оценка.
В съответствие с чл. 44, ал. 2 от Закон за управление на средствата от Европейските фондове за споделено управление и чл. 25, ал. 4 от Постановление на Министерския съвет № 23/13.02.2023 г. оценката се извършва в срок до три месеца от датата на подаването на проектните предложения.
При установяване на нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите, на конкретния бенефициент се изпраща уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и се определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица.
За да бъдат одобрени за финансиране, проектните предложения трябва да отговарят на всички критерии за оценка.

ВАЖНО!!!

В РЕЗУЛТАТ ОТ ОЦЕНКАТА НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, УПРАВЛЯВАЩИЯТ ОРГАН СИ ЗАПАЗВА ПРАВОТО ДА ОТСТРАНИ ЗАЛОЖЕНИ ОТ КАНДИДАТА ДЕЙНОСТИ, ПО ПРЕПОРЪКИ НА ОЦЕНИТЕЛИТЕ, В СЛУЧАИТЕ, КОГАТО ТЕ СА НЕДОПУСТИМИ И/ИЛИ СА СВЪРЗАНИ С НЕДОПУСТИМИ РАЗХОДИ.

20. КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

Оценката на проектните предложения се извършва на един етап чрез комплексна оценка по критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на ПРР 2021-2027. Оценката на проектните предложения се документира чрез попълването на оценителни листове от двама оценители в ИСУН, включващи следните критерии:

Критерии за оценка на проектни предложения	ДА	НЕ	Източник за проверка/ Бележки
1. Проектното предложение е подадено от лицето, представляващо кандидата, или от оправомощено лице и е приложен документ за оправомощаване/ упълномощаване.	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
2. Всички раздели на Формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 са попълнени с изискуемата информация, съгласно Насоките за кандидатстване.	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
3. Кандидатът е допустим по настоящата процедура и отговаря на изискванията на Насоките за кандидатстване.	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
4. Към проектното предложение са приложени всички изискуеми документи от кандидата, съгласно Насоките за кандидатстване.	☐	☐	Раздел „Прикачени документи“ на Формуляра за кандидатстване
5. Продължителността на проектното предложение не надвишава максимално допустимия период на изпълнение, съгласно Насоките за кандидатстване.	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
6. Дейностите в проектното предложение, съответстват на допустимите дейности по настоящата процедура, съгласно Насоките за кандидатстване.	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
7. Проектното предложение предвижда мерки за информация, публичност и видимост, съгласно Насоките за кандидатстване.	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
8. Разходите в проектното предложение са допустими за финансиране по процедурата и съответстват на предвидените дейности в проектното предложение.	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020

9. Кандидатът е представил финансова обосновка за реалистичност и съответствие с пазарните цени за разходите, за които се предвижда финансиране с безвъзмездни средства, съгласно изискванията на Насоките за кандидатстване.	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020 и прикачени документи към него
10. Общата стойност на разходите в проектното предложение не надвишава определения за съответния конкретен бенефициент максимален размер, съгласно Насоките за кандидатстване.	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020 и прикачени документи към него

21. НАЧИН НА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

Подаването на проектно предложение по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕФСУ, раздел „Европейски фондове при споделено управление (2021-2027)“, единствено с използването на валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП), издаден от доставчик на квалифицирани електронни удостоверителни услуги по смисъла на чл. 3, параграф 20) от Регламент (ЕС) № 910/2014, чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: https://eumis2020.government.bg.

Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН се извършва по следния начин: конкретният кандидат влиза в ИСУН, след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура за кандидатстване от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Настоящите Насоки за кандидатстване са публикувани на интернет адресите на:

- Единния информационен портал за Структурните фондове в България www.eufunds.bg в рубрика „Изпълнение“ => „Отворени процедури“;
- Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 – www.bgregio.eu => Изпълнение => Процедури отворени за кандидатстване;
- Модула за електронни услуги ИСУН https://eumis2020.government.bg/ в рубриката „Електронно кандидатстване“ => „Процедури за БФП“ => „Европейски фондове при споделено управление (2021-2027)”.

!!!Формулярът за кандидатстване се попълва съгласно ПРИЛОЖЕНИЕ „Указания за попълване и подаване на Електронен формуляр за кандидатстване по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 в ИСУН 2020“.

За целите на подаване на електронния формуляр за кандидатстване са налични публично достъпните ръководствата за работа с ИСУН 2020/ раздел „ПОМОЩ“ - https://eumis2020.government.bg/bg/s/Default/Manual.

Към формуляра за кандидатстване задължително се прилагат всички приложими документи, посочени в раздел 22. „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ на настоящите Насоки за кандидатстване.

ВАЖНО: Проектното предложение се подава електронно чрез ИСУН като се подписва с валиден КЕП към датата на кандидатстване от лице, което е официален представляващ на кандидата или упълномощено от него лице. При упълномощаване следва да се прикачи в ИСУН, изрично пълномощно/заповед за упълномощаване.

Моля, обърнете внимание, че профилът от който се подава проектното предложение впоследствие ще бъде използван за комуникация с УО на ПРР 2021-2027, вкл. за отстраняване на нередовности във връзка с подаденото проектно предложение по време на оценката на проектните предложения и етапа на договаряне. По време на етапа на оценката на проектните предложения, както и при сключването на договори, комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовности по подаденото проектно предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в ИСУН, от който е подадено съответното проектно предложение. Към проектното предложение може да бъде асоцииран нов профил, различен от профила, от който то е подадено, след изрично заявление, подписано с КЕП от законния представител на кандидата, до дирекция ЦКЗ, съгласно Чл. 24. от Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от европейските фондове при споделено управление (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН (загл. изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г.).

До приключването на работата на Оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане пред УО.
Кандидатът носи отговорност за пълнотата и верността на представената в проектното предложение информация.

22. СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП КАНДИДАТСТВАНЕ:

При кандидатстване с проектно предложение, кандидатът следва да представи по електронен път чрез ИСУН всички изискуеми документи, както следва:

Документи, които се подават от кандидата:

1. **Формуляр за кандидатстване** - *попълва се електронно в ИСУН;*
2. **Пълномощно/заповед на лицето, което подписва с електронен подпис от името на кандидата** - документите за кандидатстване по проектното предложение в ИСУН и допълненията и поясненията към него (прилага се в случаите, когато конкретният кандидат е упълномощил друго лице да го представлява при електронното подписване и потвърждаване на формуляра за кандидатстване) - *подава се във формат сканирано копие;*
3. **Декларация условия за кандидатстване** – *по образец Приложение №1* - попълва се от кандидата електронно в ИСУН, в раздел „Е-Декларации“ на формуляра за

кандидатстване. В случаите, когато конкретният кандидат е упълномощил друго лице да го представлява при електронното подписване и потвърждаване на формуляра за кандидатстване, декларацията се подписва на хартиен носител от официалния представляващ кандидата и се прикачва сканирана към формуляра за кандидатстване.

4. **Финансова обосновка** – *по образец Приложение №2* - подава се във формат EXCEL, ***заедно с всички придружаващи документи***, в един архивиран файл. За доказване на съответствието на планираните разходи с принципа на доброто управление, и по-специално, с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност, се прилагат съответните документи - анализи или проучвания, въз основа на които са остойностени дейностите и/или данни/ показатели/ оферти/ извлечение от каталог на доставчици, вече сключени и изпълнени договори със сходни параметри и предмет, пазарни консултации по смисъла на ЗОП, пазарни проучвания и/или проучване в интернет, досегашен опит, калкулативен метод и други, ползвани при остойностяването и др.

23. КРАЕН СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

Крайният срок за подаване на проектни предложения е до 13.05.2025 г., 17:00 ч.

Кандидатите могат да задават допълнителни въпроси и да искат разяснения във връзка с Насоките за кандидатстване до 3 седмици преди крайния срок за подаване на проектни предложения. Допълнителни въпроси могат да се задават само в ИСУН, раздел „Европейски фондове при споделено управление (2021-2027)“, Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027, процедура BG16FFPR003-2.005 „Техническа подкрепа за изпълнение на ИТИ инструмента“.
Отговорите на въпросите на кандидатите се публикуват на интернет страницата на програмата на (www.bgregio.eu), както и в ИСУН, в раздела на процедурата, в 10-дневен срок от получаването им, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Разясненията се дават по отношение на Насоките за кандидатстване, не могат да съдържат становище относно допустимостта на дейности, разходи и бенефициенти, качеството на проектното предложение и са задължителни за всички кандидати.
Няма да бъдат предоставяни отговори на въпроси, зададени по телефона. Няма да бъдат изпращани индивидуални отговори на зададени от кандидатите по процедурата въпроси.

24. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ:

При наличие на положителен резултат от оценяването, Ръководителят на Управляващия орган (РУО) в едноседмичен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобреното проектно предложение.

Решението на РУО на ПРР да предостави безвъзмездна финансова помощ се обективира в **Административен договор за предоставяне на БФП (ПРИЛОЖЕНИЕ № 4)**, в който са описани правата и задълженията, които възникват за конкретните бенефициенти.

Уведомяването на конкретните бенефициенти за сключване на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва писмено чрез ИСУН. Писменото уведомление съдържа и изискване на документи от всички конкретни бенефициенти, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП.

По време на изпълнение на дейностите по проектното предложение, конкретните бенефициенти (следва да спазват изискванията на **Административния договор за предоставяне на БФП, Общите условията към административен договор (ПРИЛОЖЕНИЕ № 5) и всички приложения към тях.**

За целите на електронното отчитане на договора, преди подписване на договора, кандидатът-водещ партньор следва да създаде в публичния модул на системата ИСУН **Профил за достъп на бенефициенти до договора**. Образец на Заявление за профил за достъп може да бъде изтеглен от ИСУН, в модул „Помощ“, меню „Заявление за достъп до модул Е-отчитане (за бенефициент)“ на следния електронен адрес: https://umis2020.government.bg/. Профил за достъп може да се създаде на представляващия бенефициента, а в случай на упълномощаване – на не повече от две други лица. Електронната поща на лицата, които ще бъдат посочени в заявлението, следва да бъде лична служебна поща за лица от структурата на бенефициента. Попълненият от кандидата профил за Е-отчитане следва да бъде добавен на следния електронен адрес: https://eumis2020.government.bg/. След вход в системата следва да се избере модул „Е-кандидатстване“, меню „Проектни предложения“, подменю „Профили за Е-отчитане“, след което да се избере бутон „Добави профил“. След въвеждане на профила за достъп в системата ИСУН, кандидатът следва да информира УО на ПРР, за да бъде профилът за достъп прегледан и активиран.

25. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ НАСОКИТЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:

ПРИЛОЖЕНИЯ - УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:

ПРИЛОЖЕНИЕ А: Формуляр за кандидатстване -попълва се електронно в ИСУН, заедно с е-декларации (попълват се като част от Формуляра за кандидатстване в ИСУН)

Приложение №1: Декларация за съответствие с изискванията по процедурата при кандидатстване (попълва се електронно в ИСУН), като при упълномощаване се прилага сканирано копие, подписано от официалния представляващ кандидата.

ПРИЛОЖЕНИЕ №2: Финансова обосновка

ПРИЛОЖЕНИЕ №3: Указания за попълване и подаване на Електронен формуляр за кандидатстване по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 в ИСУН 2020

ПРИЛОЖЕНИЯ - УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ:

ПРИЛОЖЕНИЕ №4: Проект на административен договор за предоставяне на БФП

ПРИЛОЖЕНИЕ №5: Общи условия към административен договор

ПРИЛОЖЕНИЕ №6: Финансова идентификация

ПРИЛОЖЕНИЕ №7: Указание на министъра на финансите за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВОМР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ №7.1:Декларация ДДС

ПРИЛОЖЕНИЕ №8: Единен наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация (Приложение 1 към Национална комуникационна стратегия 2021 - 2027 г.)

ПРИЛОЖЕНИЕ №9: Наредба № Н-5 от 29 декември 2022 г. за определяне на правилата за извършване на плащания, за верификация и счетоводно отчитане на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по програмите.

ПРИЛОЖЕНИЕ 10: Банкова гаранция

ПРИЛОЖЕНИЕ 11: Декларация, че кандидатът е запознат с условията за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ